

Justiskomiteen, Stortinget

15.10.2026

Høringsinnspill fra stiftelsen CRUX til statsbudsjettet 2027

Om stiftelsen CRUX

CRUX er en landsomfattende ideell og diakonal stiftelse med rundt 600 ansatte og over 170 frivillige. CRUX er en av de større ideelle leverandørene innen barnevernsinstitusjoner. I tillegg driver stiftelsen spesialiserte fosterhjem, hjelpetiltak, institusjoner innen rus- og avhengighetsbehandling (TSB) og psykisk helsevern, samt oppfølgingssentre for mennesker utenfor samfunns- og arbeidsliv.

Notat til høring om statsbudsjettet, kap. 430 post 70

CRUX har syv oppfølgingssentre som tilbyr støtte og oppfølging før, under og etter soning. Sentrene er rusfrie møteplasser som gir muligheter for aktivitet, fellesskap og arbeidstrening til mennesker som ønsker å legge rus og kriminalitet bak seg. Mange av deltagerne har også psykiske helseutfordringer og står langt utenfor arbeidslivet og øvrige samfunnsarenaer.

Våre innspill til statsbudsjettet:

Post 70 bør økes

Gjennom flere år har det blitt påpekt at post 70 for frivillige organisasjoner er sterkt underfinansiert. Post 70 skal forebygge tilbakefall til ny kriminalitet gjennom å reintegrere domfelte under og etter straffegjennomføring.

Våre oppfølgingssentre mottar midler over posten, men er avhengige av kommunene og private donasjoner for å kunne opprettholde tilbud. Statlige midler fra Helsedirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet skaper grunnlag for at kommunene støtter sentrene. De siste årene har vi måttet redusere tilbudet flere steder som følge av betydelige budsjettkutt i kommunene.

Behovet for meningsfulle aktiviteter og oppfølging er stort

Antall deltagere ved oppfølgingssentrene fortsetter å øke. Totalt deltok 1008 personer i 2025, hvorav 403 var nye deltagere. Av deltagerne kom 202 direkte fra soning og 66 fra behandling. Virksomhetene hadde totalt 20 711 registrerte besøk.

I tillegg til arbeidstrening og aktiviteter i fellesskap, jobbes det individuelt og metodisk for å skape en god sammenheng i deltagerens livssituasjon innenfor områdene: nettverk/familie, bolig, økonomi, helse og arbeid/aktivitet. En helhetlig tilnærming øker sjansen for en vellykket tilbakeføring og reduserer risikoen for tilbakefall.

Brukerundersøkelsen 2026 ved sentrene viser at:

- 8 av 10 deltagerne svarer at sentrene i «stor grad» eller «svært stor grad» gir meningsfulle aktiviteter i hverdagen.
- Over 7 av 10 svarer at sentrene i «stor grad» eller «svært stor grad» er positive for deres psykiske helse og for å redusere ensomhet.
- Av deltagere med rus eller kriminalitetsutfordringer, svarer over 7 av 10 at oppfølgingssenteret i «stor grad» eller «svært stor grad» har bidratt til å redusere eller mestre rusproblemer og til å redusere eller unngå kriminalitet.
- Sentrene oppgis også å være viktige for å få hjelp til å navigere i andre deler av hjelpeapparatet.

Utenforskap er kostbart for samfunnet. Oppfølgingssentrene er en god investering – både i et samfunnsøkonomisk og menneskelig perspektiv. Vi engasjerer også frivillighet; CRUX hadde rundt 170 frivillige medarbeidere i 2025 og en betydelig del av oppfølgingssentrenes samlede innsats var basert på frivillighet.

Vi ber Justiskomiteen øke post 70 for å gi flere innsatte mulighet til å lykkes med tilbakeføring.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen CRUX

Ingvill Elvestad Meltvedt, konst. direktør for Mestring og fellesskap
Asbjørn Sagstad, seniorrådgiver samfunnskontakt

C R
U X